

Pobrezia, gure gazteriaren patua?

JUAN MARI ARREGI

Egoera ekonomikoan eta enpleguaren kalitatean ez bada funtsezko aldaketa bat gertatzen, egungo gazteria pobrezia eta bazterkeria sozialean eroriko da seguru. Azkenaldian Espainiako Estatuan agertu diren estatistika eta ikerketek hala diote. Tamalez, ez ditugu Hego Euskal Herriko egoerari buruzko datu zehatzak.

Estatistikek diote Estatu mailan enplegu tasa hazten ari den arren, belaraldi berriek ez dituztela kontratu eta berme hobekak izaten, eta independizatu ezinean jarraitzen dutela. Kontratuak egun batekoak edo, gehienez, astebetekoak izaten dira, eta prekarizatze giro horretan saiatzen dira bizirauten. 16 eta 29 urte bitarteko herritarren artean ordainsariak beharrekada itzela izan dute, eta bizi-proiektu bat egitea eragotzi diote jende horri, batez besteko soldatak 8.000 eta 16.000 euro artekoak baitira. 20 eta 24 urte bitartean dituzten gazteen %8 baino ez da etxetik joaten, European batez bestekoa %30 izanik. 25-29 urteen mugan daudenen artean %39 dira etxetik joaten direnak, European aldiz %59. Eta okerrago dena, sei milioi pertsona baino gehiagok osaturiko kolektibo hau, atzean geratzen ari da sozialki. Hamar gaztetik ia lau pobrezia arriskuan daude.

Egoera larria da eta botere publikoek konpromiso gehiago erakutsi beharko lukete konponbide bat aurkitzeko. Gazteria indartsu, dinamiko eta berritzailek ez duen gizarteak ez du etorkizunik, are gehiago desoreka badu oinarri. Gizarte bera aldatu behar da, gazteek honen baitan aurrera egin dezaten. Horretarako, justizia, berdintasuna eta elkartasuna defendatuko dituen sistema ekonomiko eta politikoa eraiki behar da. ●

Bidegabeak eta moralkeria zaleak

MIKEL ASURMENDI

Eusko Jaurlaritzak, Urkullu buru, "bidegabea izan zen" aitortzea eskatu ohi dio ezker abertzaleari. ETaren jardunaz ari da. Esaldia *mantra* da politikagintzan. Errepikatzearen poderioz, batzuen "bidegabekeriak" beste batzuenak kuku-tzeko "metodologia" eraginkorra. Komunikazio larderiatsua boterearen arma izaki.

"Bidegabea izan zen" kontakizunean sartu eta justizia egin behar da. ETak eragindako kalteak bidegabeak dira. Pertsonak hil eta legedia – "arrotza" – urratu zuen. ETak irteera duinik gabe amaitu zuen jarduna. Berea galtzaileen bidea da.

Alta, galtzaileak bidegabeki ari ziren bitartean, komeni da ere beste "bidegabekeriak" oroitzea: GALen hilketak, *Egin* eta *Egunkariaren* itxierak. Bateragune auzia. Torturak: 5.000 jende. Ertzaintzaren eskutik ere bai. Lagin batzuk baino ez dira.

ETaren garaiko beste *mantra* bat: "Biolentziarik gabe dena da posible politikan". Hots, Espainiako Konstituzioa ez da absolutua. Baina, Kataluniako prozesua helduzen eta kataluniar independentisten bidea ez da bidezkoa. Areago, estatuaren argudioak –mantrak– nagusitu dira: "Erreboltariak bihurtzea erabili dute". Estatuak erabakitzen du zer den "bidegabea" eta "zer ez". Altsasuko gazteek bi guardia zibilekin izandako liskarra terrorismotzat jo du Espainiako Auzitegi Nazionalak.

Iraganean gertatu zen gutzia errelatoaren bidez argitu daitekeela sinestea pantea da. Politikoki maltzurra da "bidegabeki" jokatu zutenen oinordeko politikariei "bidegabea izan zen" exijitzea. Espainiako Estatuaren babespean bidegabekeriak egin zituztenei ez zaielako neurri berean "bidegabea izan zen" aitortzea exijitzen. "Galtzaileak", bidegabeak, legediaren bidean sartu dira eta "bidesaria" ordaintzera behartu dituzte. Ostera, bideko nagusiek euren konstituzioa dute "bidesaria"-ren neurrikoa, baita 40 urtez "bidesaria"-ren merke-zurreko politika egin dutenek ere.

Bizitza paradoxa da eta politika are paradoxikoagoa. ETaren "oinordeko politikoei" jeltzaleek hartu zuten "bide zuzen" politikoari uko egin zioten urte luzetan, hau da, Gernikako Estatuaren bideari. Orain, bidea bideragarria dela onartu dutenean, Espainiako Konstituzioaren bidez eratorria, ez da aski. Hauteskundeak datoz. 40 urtetan irabazleak ez dira ase. Bidegabea izan zen, eta bidegabea da ere irabazleen moralkeria ezarri nahi izatea. ●